

17.03.2021

עו"ד, אלפי (אליהו) שאולי,
ס' יו"ר ועדת משפחה במחוז תל אביב, לשכת עורכי הדין

כיצד תורישו את האפטרופסות על הילדים שלכם?

“בעת האחרונה

עולה שאלה זאת
במיוחד אצל אמהות
יחידניות, שמספרן
באוכלוסייה נמצא
במגמת עלייה”

נתחיל מהסוף - התשובה לשאלה שבכותרת אינה חד משמעית, אך באמצעות כלים משפטיים נכונים ניתן לכוון למקום הבטוח אליו אתם רוצים להוביל את ילדכם.

עו"ד אלפי שאולי

”ההמלצה המשפטית

**ל”ביטוח” עתיד גידול
ילדכם במקרה של
אסון, חס וחלילה, היא
לערוך שני מסמכים
בהן יופיע רצונו של
ההורה לגבי זהות
האפטרופוס העתידי
שימשיך להיות אחראי
על ילדכם”**

הסיבה לכך היא ברורה: ילדים אינם רכוש אותו ניתן להוריש, והדין במדינת ישראל בוחן את טובתו של הקטין. מדובר על אחד ממצבי החיים הנוראיים שעלולים להתרחש – קטין מאבד את הוריו ואין מי שיהיה אחראי עליו.

דווקא במצבים שכאלו, מעצם מורכבותם, שיקול הדעת של הסובבים לקטין שנותרו בחיים יכול שלא יהיה במיטבו. בתי המשפט בוחנים את טובתו של הקטין בנקודת הזמן העכשוית ולא יהיו לחותמת גומי לרצונות הורה הקטין בזמן מוקדם יותר.

למעשה, השאלה שבכותרת נשמעת רחוקה עד כי אפילו מיותר להתעסק עימה, משלל סיבות, אלא שבפועל המקרים שהשאלה הזאת רלבנטית ואקוטית עולה מיום ליום.

בעת האחרונה עולה שאלה זאת במיוחד אצל אמהות יחידניות, שמספרן באוכלוסייה נמצא במגמת עלייה. במקרים אלו, מעצם היות הנשים יחידניות, כלומר הן ההורה היחיד לילד, החשש לאסון שיעלה את שאלת המשך גידולו של הילד היא בעלת סיכויים כפולים מאשר במשפחה קונבנציונלית בעלת שני הורים.

אך אמהות יחידניות אינן קבוצת האוכלוסייה היחידה שהדבר רלבנטי אליה. העולם, לצערנו, מבשר לנו על אוסונות בהם קטינים נותרים ללא הוריהם.

חייבים להיערך לתרחיש הנורא

ההמלצה המשפטית ל”ביטוח” עתיד גידול ילדכם במקרה של אסון, חס וחלילה, היא לערוך שני מסמכים בהן יופיע רצונו של ההורה לגבי זהות האפטרופוס העתידי שימשיך להיות אחראי על ילדכם.

המסמך הראשון היא הפקדת מסמך הבעת רצון. מדובר במסמך המופקד אצל האפטרופוס הכללי במשרד המשפטים ונערך על ידי עורך דין המומחה בתחום. מסמך זה מאפשר להורה של הקטין להביע את רצונו מי יהיה האפטרופוס שיחליף אותו בעת לא יוכל לתפקד, והכל בכפוף לבחינת המקרה בפני בית המשפט.

אלא שמסמך הבעת רצון פוקע בעת לכתו מן העולם של האדם העורך אותו. למרות זאת, ניתן להשתמש במסמך זה כראיה לאחר מות ההורה.

הפעולה המשפטית הנוספת היא עריכת צוואה, שאומנם בשגרה מורה לאן ינחב רכושו של האדם לאחר מותו, אך בתי המשפט מתייחסים בכובד ראש גם לסעיפי צוואה בהן מבקש המוריש להעביר את גידול ילדיו הקטינים לאחר לכתו מן העולם.

בית המשפט ייתן משקל רב לרצונו של ההורה, ובאין סיבה משמעותית שלא לכבד את רצון המת, יקבל את הוראתו. במקרים בהם יראה בית המשפט כי טובתו של הקטין תיפגע עם מילוי רצונו של ההורה הוא יפעל למינוי אפטרופוס חלופי. המדובר במקרים חריגים, לדוגמא מקרה בו גידול הקטין יהיה כרוך בהעברת מקום מגורים שיטלטל את חייו או שכישורתו של האפטרופוס המחליף מוטלת בספק.

”הורשת קטין” יכולה אף להיות במשפחה קונבנציונלית, אפילו כאשר נותר הורה אחד בחיים. כך לדוגמא, בתי המשפט רואים בחומרה הורה שמתנגד לקשר עם משפחתו של ההורה המנוח. בתי המשפט למעשה נוגסים באפטרופוסות של ההורה שבחיים ותחת עקרון טובתו של הילד מורים על זמני שהות קבועים עם סבים, סבתות דודים וכיוצא בזה.

לפרטים נוספים: משרדעורכי דין K.A.S – אלפי שאולי, עורך דין,
סוקולוב 61 רמת השרון, 03-57459797 נייד: 0505770777